

ТРИ ЦЕНТИ. РК XLIII. Ч. 173. Джерзи Ситі, Н. Дж., субота, 27 липня 1935. — VOL. XLIII. No. 173. Jersey City, N. J., Saturday, July 27, 1935. THREE CENT

УРЯД ЗА НОВІ ПОДАТКИ ВІД БАГАЧІВ

ВАШИНГТОН. — Демократи, що належать до конгресового комітету для податків, подали до публічного відома програму демократичної адміністрації, що вони її будуть старатися перевести в життя.

Уряд хоче дістати за рік дорогою нових податків 150 мільонів доларів. Задуме він роздобути цю суму через установлення проплату до особистого доходного податку від ріжних приходів понад 150,000 доларів, через стягання податків від великих корпорацій, через обложення податками великих спадків та великих дарунків.

Республіканці негайно заявили свою опозицію проти цього проекту та заповіли безощадну боротьбу проти нього.

ТЕРИ ГОТ УСПОКОЮЄТЬСЯ.

ТЕРИ ГОТ. — Федеральні посередники приспішують свої заходи кою поладження страйки робітників у фабриках підприємства «Коломбен Інвельдінг енд Стеймгінг Ко». Вони хочуть довести до якоїсь згоди це шість тижня, щоби в цей спосіб запобігти новим заворушенням, коли майнери, котрі чують велике обурення проти стейтвось військ, вийдуть на недовільні відночки.

Під натиском федеральних посередників більшість фабрик почала наново приймати до праці робітників, що вийшли були на генеральний страйк. Рівночасно військова команда почала випускати на волю людей, арештованих за неспокій підчас генерального страйку.

Між першими арештантами, випущеними на волю, є два професори літніх курсів у місцевій стейтній учительській семінарії. Показалося, що один з професорів є вчителем психології та що він пішов був до страйкарів, щоби дістати від них інформації, які він хотів ужити потім у своїх лекціях психології.

КОРАБЕЛЬНІ ДОКИ В КЕМДЕН ЗНОВ ЗАКРИТІ.

КЕМДЕН (Нью Джерси). — Підприємство «Нью Порк Шипбилдінг Корпорейшн» прийшло по двохденній спробі звести—працю при допомозі страйколомів до переконання, що йому не вдається удержати річку в своїх корабельних доках без волі страйкарів, та закрило наново свої брами.

Тепер власники закидують департаментові флоту, що він не постарався поладити непорозуміння з робітниками.

КАМПАНІЯ УРЯДУ ПРОТИ ПЕРЕРЖНИХ ОБМАНІВ.

НЮ ЙОРК. — Перед стейтвним суддено Джаном Фрескі почалася розправа проти двох людей, котрі хотіли вимусити на одній кімці заплачення 10,000 доларів загрозою, що на випадок непослуху вони покажуть її чоловікові компромітуючу її фотографію. Прокураторія каже, що фотографія була підроблена в цей спосіб, що фотографія жінки, взяту з газети, наложеною на іншу фотографію.

Перед судом у Брукліні признаєся 24-літній Чарлз Джелінон, що він вимушував від улличних перекунів гроші, представляючи себе за поліцає.

Федеральні агенти арештували в Брукліні Алфреда Отона Вагнера, що пробував вимушувати гроші від родин викрадених осіб.

БОРТЬБА ЗА ЗНОСИНИ МІЖ НІМЕЧЧИНОЮ І АМЕРИКОЮ.

ВАШИНГТОН. — Департамент стейту подав свою опінію про недавню відмову ньюйорського посадика Ля Гварді дати міський дозвіл одному німецькому горожанини бутимо у відплату німецькому урядові за його переслідування американських горожан. Департамент стейту каже, що посадик міста не мав права цього робити, бо департамент стейту в цій справі ще не дстав ніякої жалоби й нічого не постановив. Посадник міста відмовився змінити свою постанову.

У палаці послів прийшло в четвер за що справу до гострої перепалки між двома конгресменами. Ньюйорський конгресмен Дикстейн виступив з промовою за зрівняння дипломатичних зносин Америки з Німеччиною для протесту проти переслідування Жидів. Конгресмен називав Гітлера «божевільним чоловіком Німеччини». Йому відповів конгресмен Блентон з Тексасу, доказуючи, що Америка повинна дивитися за своїми справами, а не плати носа в чужі. Він казав, що «дженгельмен з Нью Йорку не має уповноваження називати Гітлера божевільним чоловіком Німеччини».

Уряд дав конгресменам до зрозуміння, що Америка не буде робити нової торговельної угоди з Німеччиною, яка признавалаб Німеччині права найбільше упривілейованої держави.

ЗВАПНЯНИЙ ЖИЛ І ПОЖИВА.

КВІПЛЕНД (Огайо). — Д-р Джордж МекГрегор з Шікаго прочитав на конвенції Американського Союзу Остеопатів реферат, у котрім доказував, що недугу артритіс (звাপняний жил) викликає невідповідне відживлявання та що ніякі операції не можуть на неї порадиати.

РОЗКРИВАЮТЬ ПЛАНКУВАННЯ ІМІГРАНТІВ.

Іміграційні урядники в Брукліні подали знову на пацкаря імігрантів. 38-літній Тодорвич Зіван розказав, як пацкаря везли від нього 100 доларів, обіцявши перевести його до Канади до Америки через річку св. Лаврентія недалеко від Торонто. Він знає, що п'ять інших людей, що теж платили по сто доларів, справді дісталися через річку до Злучених Держав та були перевезені трюком аж до Рачестеру. Самий Зіван працював уже в Злучених Державах кілька місяців, коли хтось до нього урядово, що він тут пробує безправно.

БІЙКИ З КОМУНІСТАМИ.

Вночі з 19 на 20 червня ч.р. діяло в Парижі до завятого боротьби між комуністами і фашистами. Двох комуністів і трох їх противників тяжко ранили, поліція арештувала кілька учасників.

У Мадриді діяло до бійки між комуністами і поліцією. Комуністи уладили велику демонстрацію, щоби заманіфестувати свої симпатії до 65 учасників жовтвеної революції, яких тепер судить військовий суд в Овієді. Коли поліція почала розганяти демонстрацію, діяло до стрілянини, підчас якої тяжко ранили трох поліцаїв. Їх стан безнадійний. Поліція перевела численні арештування в Мадриді.

Підчас бійки поліції з безробітними, які вдерлися до польського консуляту в Львів (Франція), тяжко ранили двох безробітних поляків.

ЖІНКА ЛЕНІНА АРЕШТОВАНА.

Фінські і шведські часописи повідомляють з Москви, що там арештовано вдову по Леніну, Надію Константиновну Крупську. Крупська була дуже діяльна як організаторка комуністичної партії і в значній мірі причинилася до того, що Ленін став вождом большевизму.

ПРИРІСТ НАСЕЛЕННЯ В СОВЕТАХ.

Московський кореспондент «Обсервера» повідомляє, що за офіційною статистикою природний приріст населення Советського Союзу дійшов торік до 4 і пів мільона душ.

ЖАРТИ ГРОМУ.

З Праги повідомляють, що в часі бурі в Чехословаччині гремів зривав з одного дому електричний годинник, розбив у кухні всі горшки і всі скля в домі, зривав частину даху і вбив пса, що сидів у буді на ланцюжку.

НАРЕШТІ БУДЬТЬСЯ.

Село Білокриниця, пов. Збараж, що досі числилось до найбільше спольщеніх сіл цього повіту, починає поволі будитися зі сну. В понеділок 20 травня ч.р., основано там при Кружжю «Р.Ш.» самоосвітній гурток у числі десяти осіб (сама молодь), який так з місяця взявся до праці. Гуртком провадить п. Гігійай, місцевий лікар. Моральну опіку над гуртком обіняв о. Осип Курцовський. Маємо надію, що асесайи Білокриниця, на яку вже тільки рукою махают, дасться передерняти і покаже наші українське обличчя.

ЛІТРОПТІ СКА «ЧУЖИНЕЦЬКА БІБЛІОТЕКА» ПОШИРЮЄ РОБОТУ.

Так званий Департамент Чужин Мов публічної бібліотеки в Літритті, Миштин, від 1-го липня цього року відчинений 6 днів у тижні, включно з сегодню.

Цей департамент міститься при так званій бібліотеці на доліни міста («Лавтанги лаб-рери») на розі вулиць Гратіот і Фармер.

Цей відділ має теж збірку українських книжок.

ПІДКОПАНА МОСКВА.

Міська управа в Москві, не зражена першими катастрофами, які склялися в підземній залізничці, рішлялася на будову другої й третьої підземної лінії. Перед кількома днями розпочалася уже підземні роботи. Нові тунелі підземних залізниць будуть перехреснуватись з давніми під або над ними. В деяких місцях тунелі будуть поведени один над другим. Новий будівельний проект виклав серед населення в Москві поголоску про плянове підкопування міста.

ПІВ РОКУ ВЯЗНИЦІ ЗА СВЯЗКИ З ВІЗНЯМИ.

Перед окружним судом у Станіславові відбулася розправа проти Теодора Найдича, студента прав, який відсидів кілька років за поширювання дезергательної літератури. Акт обвинувачення каже, що підсудний Найдич був звязковим між 16 арештованими за приналежність до ОМН та за плянований напад на почту в Надвірній і свідками, яких покликали у цій справі. Підсудний Найдич порозуміювався з одним із арештованих при допомозі азбуки Морза, яку виступував до стіни. Суд засудив Найдича на пів року в'язниці.

ТАКОГО ЩЕ НЕ БУЛО.

В Бронціх, пов. Дрогобиць, відбулися загальні збори кооператив «Єдність». По зложених звітів з діяльності та stwierdженні, що біляз замикається stratую 50 зл., бо не вийшли згоді обібрали кооперативу на 120 зл., і широкої дискусії приступило до зміни статусу.

Нараз дається чути вереск: «К...а ваша маць, заберай ми сен еден з другим, бо нам бажав розпури!» В синях кооперативі, де стояли люди, якіксь завадила почав втручувати людей із сіней, бити та копати. Показалося, що такого хуліганського чинку допустився зняний у селі авантюрист Жид Йосько Магер, син Мортка, який недавно вийшов з криміналу. В руках тримав він ніж, 30 см. довгий, біля нього бачив також два знаїні в селі авантюристи. Люди зробились і в той спосіб Жид Йосько перервав спокійний хід наради кооперативу.

Спитаєте, на що він це робить? Річ проста. Наша кооператива є конкурентноспроможна установка для сусідньої крамнички Жиди. Жиди халяпються всяких спосібів, щоби знити наших крамничку, бо вони їй перешиджають у наживі між нашіми людьми. Що Жид уживає способами старяться знити конкурентів, то цьому нема що дивуватися. Але такого ще не було, щоби 50 зл. здоровим чином жиди втікали перед трома авантюристами.

З БРАЗИЛІЙСЬКИХ ГАРАЗДІВ.

Бразилійська «Правда» пише: Звірський злочин у Ріо дос Патос Прудентінополі! У вівторок, 25 червня ч.р., в 8-мі годині вечором, два чорні осібники, мабуть замасковані, прийшли до хати старого колоніста Войтіха Віворіки і по звірськи вбили його, покотили його стареньку жінку Гафію й ограбили п'ять коптів у грошах. Жінка тяжко раниена і бореться за смертю. Віворіки є родом із села Чистилова, повіт Тернопіль.

ПОВІНЬ ФАЛЬШИВНИХ БАНКОТІВ У НІМЕЧЧИНІ.

Німецька преса бе у дзвін на трівую за привою масового надпалу до обігу фальшивих 50-маркових банкнотів, здебільша у підземній і західній Німеччині. Фальшиві банкноти так добре підроблені, що тільки спеціалісти можуть знайти їх як фальсифікати.

Вже в січні ч.р. влада ствердила в Діссельдорфі в обігу кількост фальшивих 50-маркових банкнотів. В останній часі фальшиві банкноти зали формально міла Мангайм, Штутгарт і Мінхен. Невикрита вагата фальшивіників друкує свої підроблені 50-маркові банкноти на оригінальним банкомтовім папері на зразок банкнотів з дати 11. жовтня 1924.р. Тому, що дотепер не вдалось викрити фальшивіників, дирекція німецького банку признала 3,000 марок нагороди на вказання сліду фальшивіників. Якщо слідство не може дойти, німецький банк стичне всі 50-маркові банкноти з датою 11. жовтня 1924.р.

ПОВОРОТ З РОСІЙСЬКОЇ НЕВОЛІ.

До села Беріжкі під Опедом на Шлеську вернувся Оперед кількома днями Франц Баруцький, колишній вояк німецької армії. Баруцького аважали віддати небажчиком. Авж в останніх часах він явився в німецькому консуляті в Москві і постарався за документи, що уможливили йому поворот додому. Працював в одній фабриці під Москвою. Дома вдивився на нього як на небажчика, що встав з гробу.

ЗАТРОНЕНИЙ ЧАЛІ.

Карний трибунал у Львові розбивав справу Антона Садузу, що служив у маєтку інж. Хшановського в Леґєнці біля Янова, пов. Горохолок. Потягнуло його до шл. повідальності за те, що 11. січня ч.р., подаючи в домі п. Хшановського чай лісничови Невядомському, розпитував у нього сірковий квас. Однак Невядомський не прокутовув цього чаю, попаривши собі тільки підозріння на служницю Сахановських, але у саїдстві він признаєся до нього. Між обвинуваченим і лісничовою було від довшого часу ненависть у звязку з особистими порухами Невядомського за те, що він приловив його на крадіжці, а Невядомський не міг забути, що Садуза засючник його в якийсь еротичній ситуації. Загроений чай вилито до хемічного аналізи до Львова, яка вилито в некорист обвинуваченого. Піхтіяри ствердили в нього низкий ступінь умовної осудності і тому засючують його на два роки арешту в заведенні для умово хорки.

УКРАТНЦІ НА СПІЛЬНІЙ ГОСТИНІ З МІНІСТРОМ КОСЦЯЛКОВСЬКИМ

ЛьВІВ. — На закінчення побуту міністра внутрішніх справ, Маріяна Зіндран-Косцялковського, у Львові львівський воевода, Г. Беліна-Пражмовський, улаштував у вівторок, 9-го липня, в 7-мі годині вечором, у воевідській палаті товаришський чай для представників львівських громадських, господарських і наукових кол. Крім представників місцевої цивільної та військової влади, судівництва й прокуратури, львівської самоуправи та високого шкільництва взяли участь і представники духовенства, господарських, культурних, фінансових і торговельних організацій.

Українські громадські, господарські та культурно-освітні й наукові чинники репрезентували за цих сходинах: о. мітраг ректор д-р Спілий, о. Ховальський, о. д-р Лаба, през. д-р Кость Левинський, през. В. Дежневич, проф. д-р Іван Раковський, сен. Ю. Павловичський, ред. Василь Мудрий, ген. секр. Володимир Целевич, інсп. Володимир Кузьмович, інж. Юліан Мудрак, інж. Андрій Палій, ред. Іван Кедрин-Рудницький, інж. Хроновят, дир. Іван Марчук, пос. Мілена Рудницька, пос. д-р Степан Біляк, пос. Дмитро Великанович, д-р П. Дашкевич і дир. Семен Магалає.

МІНІСТЕР КОСЦЯЛКОВСЬКИЙ ПРО СВОЮ ПОДОРОЖ.

ЛьВІВ. — Перед своїм відъом з Львова міністер Косцялковський прийняв редактора агенції Всхуд і сказав:

«Мій шість-денний побут на терені трох південно-східних воевідств присвячений був освещенні цілої низки проблем, що торкаються цієї частини краю. За шість днів я мав спромогу в ріжних місцевостях стрітнуться з представниками державної адміністрації та польського й українського громадянства. Зокрема я міг приглянутися зблизька господарським справам, до яких привязую велику вагу!»

«Чи він пане міністре, цікавився теж національними справами?»

«Національні справи, відповів міністер, творять спеціальну журбу моего resortу. І в цьому напрямі я ствердив поглибленню поради відносно, що повинно бути в інтересі українського й польського громадянства».

МУСОЛНІ ЗМІНЯЄ ТАКТИКУ. ГОДИТЬСЯ НА МІРОВОЙ СУД.

РІМ. — Дня 25-го липня минав речинець, що в нім Мусолні мав заявлятися, чи він годиться на рішення спільного італійсько-єтупольського мирового суду в спорі обох держав. Колиб не згодився, тоді вирішенням спору мав зайнятись Ліга Націй. В останній хвилині перед утливом речення вистав Беніто Мусолні, як італійський міністер заграничних справ, телеграму до секретаріату Ліги Націй у Женеві з заявою, що він годиться на вирішення спору мировою комісією, як це постановила Ліга Націй на засіданню Ради 25-го травня. Мусолні також надіється, що не треба вже скликати Ради Ліги на 31-го липня.

КОМУНІСТИЧНИЙ ІНТЕРНАЦІОНАЛ СОЮЗНИКОМ РОСИ ПРОТИ НІМЕЧЧИНИ.

МОСКВА. — У четвер, 25-го липня, зібрався семий конгрес Третього Інтернаціоналу. Вибрався наперед Комітет Керування, до якого ввійшли з Америки Віліам З. Фостер і Ірл Бравлер. Прибули 400 делегатів із 50 країв. Нарайди відбуваються тайно. Дещо з нарад оголошуються в комуністичній «Правді». Отже оголошено, що Третій Інтернаціонал зміняє фронт, бо перестав безоглядно поборювати ліберальну буржуазію, хочє її тепер руватувати й зробиати своїм союзником у боротьбі проти фашизму, який найбільше розвивується в Німеччині й грозить війною проти советської Росії. Пропаганду за міжнародно революційну проти буржуазних держав сплине на якийсь час, щоби не відчувувати ті держави від СССР. Появу Сталіна оплескували делегати 15 минут.

НОВИЙ ПОДАТОК НА ЗБІЖЕ В РОСІИ.

РІГА. — Суді наспіли вісті, що советський уряд наложи новий податок на збіжжє у висоті 20 відсотків. Від селян купують метричний сотнар жита по 102 рублі, пшениці по 141 рублі, а продають селянам на засів жито по 130 рублів, а пшениці по 150 рублів за метричний сотнар. Мільня мусять платити ще 20-відсотковий податок до той ціни. Готовий хліб продають у Москві по одному рублеви за кілограм чорного житнього хліба, а по два рублі за пшеничний хліб.

НІМЕЧЧИНА ЗАСУДИЛА ПЕРШОГО КОМУНІСТА ЗА ЗРАДУ ДЕРЖАВИ.

БЕРЛІН. — «Народний суд» засудив на смерть за зраду держави першого комуніста, Рудольфа Клякса. Суддя, видаючи присуд, сказав, що він «епроправний комуніст і дикун». Йому відбувають ролюю татором. З ним засудили на 25 років Шу-польд за «фанатичний комунізм». Кількох інших комуністів покарали в'язницею від 4 до 9 років.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

Published newspaper published daily except Sundays and holidays. Owned by the Ukrainian National Association, Inc. at 51-53 Grand Street, Jersey City, N. J.

ПОТЕНЦІЯЛЬНІ СИЛОВІ ФАКТОРИ У ВІЙНІ

Щоб добути гроші у власному краю, на це кожний уряд має багато засобів: примусові позички, підвищені податки, особливо попередніх, продаж відповідних державних фондів, примусовий курс для паперових грошей і

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

СЕНЗАЦІЙНИЙ БІЙ З БИКОМ В ЕСПАНІ

Еспанські газети розписали неважно про один бій з биком. Для подорожного по Еспанії м'яг би биків сенсаційно великого цирку. Для Еспанії, котрі люблять сензацію в бою вже нема. Цим разом сензація була в тому, що бика не вбито, але помилувано.

ВИЗНАЧЕННЯ БИК

Пишуть еспанські газети на перших сторінках про того сензаційного бика, що він бореться на арені та видаючи, щоб все публіка зажадала, щоб його помилувати, себто щоб ніхто з борців проти бика його не бивав.

ТЕЖ САМОГУБЦЬ

Знаєте нашу приказку про чоловіка, котрий повісився на вербі. Але їде баба повід вербу й побачила його.

ВСЕ ЗАЛЕЖИТЬ...

Перед один міський суд у Великій Но Йорку пізано власника кормиш і те, що в його кормиш співаки й гості своїм галасом не давали судіам спати.

ПОДАКА

Я нижче підписана члениня П.А. 48 У.Н. Союзу в Плейсе, Па., склала уряди подяку голоним урядникам нашої організації за улічення мене до суми \$25, котрі стали мені великою поміччю у мой недуг.

Матрона Крива, Вілкз Баре, Па.

— Ви чого посварилися з паненом Везанською? — Погадайте собі: вона сказала, що ми подібно до себе як дві краплі води.

— А, то добре! При найбільшій окаяній "дипе" і від мене.

Злоба.

— Вертаєсь від пані Весенскової, що має інститут краєвої. — Я зарад додумався, що ви не застаєні й дома.

Канарки.

Учитель пише в школі: — Пощо, Івасю, ми тримаємо канарки? — Щоби не втекли, промудра панна.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК

У місті Тера Гот, в стеїтї Індіанна, робітники знову вжили в боротьбі за поправу своєї долі цього рідкого засобу: генерального страйку.

Важко його в боротьбі між одною емайлєрською фірмою та її робітниками за призначення юнії, що довело до страйку ще 11 тижнів тому. Щоби допомогти цим робітникам, багато місцевих робітничих юнії викликали на страйк своїх робітників. Будо цих юній так багато, що на страйк виийшли просто всі робітники. Потвердили цей страйк доівночі збори близько пів сотки юній, що разом мають коло 20,000 членів.

Тому фінансуванню війни, передовим довгої війни, будо дуже важним питанням. Треба сказати, що таке фінансування буде тим легше, чим здорівіше і фінансове положення краю в ці часи м'яра, чим менші внутрішні-державні довги, чим більші і резерви в готівші і металю, чим більше покриття гроша в обігу, чим міцніше організоване банкірство та чим краші і зв'язки з чужими валютними інституціями, а юнії воно буде залежати від того, в якому ступні уряд узяв добути собі признати чужини і піднести жертовність власного громадянства.

Будов неодоланим і неособрежним давати якісь певні дані щодо фінансової сили якоїсь держави у війні. Зате поза всяким сумнівом стоїть факт, що організація оборони краю у високій мірі залежить від багатства краю.

Кожду війну попереджу певний час високих політичних напружень. У теперішню му час розсварені держави борються справедливості своїх вимог перед Союзом Націй а до перед публічною опінією світа, щоб собі забезпечити відповідну поміч. Робити собі з того великі надії — значаю дуже небезпечно. Нема нікої певності, що публічна опінія

в розвою річей нема ніякого такого елементу, який би в часі війни не пріичинив до побди. Деякі з елементів є завжди вирішальні. Це вказує, що загальноє зрозуміння потреби оборони не можна

підприємства й робітників. Заридати цьому можна лише на два способи: Один спосіб у тому, щоб громадянство не допускало до таких критичних прояв. Розумне громадянство може знеборити в цей спосіб, що придмає способи підголдувати непорозуміння між підприємцями й робітниками.

Цей замітки не треба розуміти дослівно. Певного роду галузі воєнової індустрії все треба попірати, а іншим треба давати підстави. Одначе в засади треба шукати такої розв'язки справи й організації оборони краю, щоб з нормальних мирних умов витягнути для війни якнайбільші користі.

Цієї замітки не треба розуміти дослівно. Певного роду галузі воєнової індустрії все треба попірати, а іншим треба давати підстави. Одначе в засади треба шукати такої розв'язки справи й організації оборони краю, щоб з нормальних мирних умов витягнути для війни якнайбільші користі.

Цієї замітки не треба розуміти дослівно. Певного роду галузі воєнової індустрії все треба попірати, а іншим треба давати підстави. Одначе в засади треба шукати такої розв'язки справи й організації оборони краю, щоб з нормальних мирних умов витягнути для війни якнайбільші користі.

ВОЛНИ Роман-хроніка у 3-ох частинах. Частиня I. КУДИ ТЕЧЕ ТА РІЧКА? Передурь заводчанів. — Авторська праця застерення.

Чекати хіба дні дотати. Чекати хіба до другого року? Діться ти тримася пахувати. Родити як пороста пахувати. А піся з такої дитини праця вимагає, сили від насного часу. А про яку та м'якочини я не згадує. Володько он вже свитить коліями, а треба б ош дотати дитини спривати. Принаймі, як мій люде вилазе. Хведот то сидітиме ще пару зим на печі. От вже инше питання. Власне говорячи, до якого часу лазити ніжново, щоб дитиня темною залилася, а тутка і школа Бог відає. Помогатьою би що для мого гула та мило назавд. Приядеться таки карбованим грошам, до постолі підлати. Мусит переконатися вже ту зиму і в постолі. Що подіеш? Що при такі дороченні? І чи вистарить для тако го хованця того побота? Де там. Аби то ще водно обережно, обачно. Аж до тебе тільки люду шматок, то й козаво. По храпі, по мокрому піся не обширїєбе чобота, не вистунити. Там шкур біє, там ширинка і чобіт як горить. У мене он (і він гордо показував при цьому на свої широкійої тязки, на військової явразок, «Бомболю»), З мене он третій рік чекає на дитясько... Мав він хоч одне побото? А там підметку одубо, підлатати і ще з рік входить. Бувало, парубок цей від іде маєти, як буди «богота» Постой. Як був який

чечки, шкірку зробив, тивий ці він, залез, сповивав і от тепер, полюбується. Пощо сам (ото) він же потрібує сам годосить, перевіз на хутір, з салівником манастирським порадився і посадив деревця по людському. Не густо. А сортів все як і самі могли, садити, найкращі: золоті, зелені та білі ренети. (Ці можуть довго лежати, гарно пахнуть і мають добрий збуток. Опишуть їх за вель ренеті). Опісля цілогої, якісь червоної бокі — солодкі, таролькі (ах, як пахнуть!) А дожджач часом до масляної). Віноградки. (Це не збожука, а щастя, Великі і літні, поберіть, погніне, і до шнїк. Все це сорти юній. Літній ябок Матвій не садив бо, який з того толк».

Добре, бувало, хож лєкше було прикупити, а тепер шнік на землю просто таки до нейма, кшталт зросли, по часі й який не стане. Брак емас — це бачать всякій... Оце по великувоту вже остаяно, а то там, що у дворі це пара сотень десяток. Що те є для такого, як Дерв'яні в котирі, такішці подвір'я — сєла? По калятуку розівруть.

Матвій зупиняється за садком і окаяде зором прилягаю до його саду инку лідебільно історично. Хождеть голоски, як Дерв'яні в котирі, такішці подвір'я — сєла? По калятуку розівруть.

Матвій зупиняється за садком і окаяде зором прилягаю до його саду инку лідебільно історично. Хождеть голоски, як Дерв'яні в котирі, такішці подвір'я — сєла? По калятуку розівруть.

Матвій зупиняється за садком і окаяде зором прилягаю до його саду инку лідебільно історично. Хождеть голоски, як Дерв'яні в котирі, такішці подвір'я — сєла? По калятуку розівруть.

Матвій зупиняється за садком і окаяде зором прилягаю до його саду инку лідебільно історично. Хождеть голоски, як Дерв'яні в котирі, такішці подвір'я — сєла? По калятуку розівруть.

Матвій зупиняється за садком і окаяде зором прилягаю до його саду инку лідебільно історично. Хождеть голоски, як Дерв'яні в котирі, такішці подвір'я — сєла? По калятуку розівруть.

ЗАСОБИ Й МОЖЛИВОСТІ РОЗБУДЖЕННЯ І ПЛЕКАННЯ ЛЮДСЬКОЇ ЕНЕРГІЇ

СТАТТЯ ВІДЗНАЧЕНА НА КОНКУРСІ "ДІЛА".

Людська енергія — це та сила, що виявляється у творчій, у прагматичній, у енергійній. Можна собі уявити професійного силача з вазівською тілесною силою, непереможного у змаганні, але позбавленого всякої енергії у психологічному тоді слово значить), сабальвізму та для свого оточення малозначного. Але буває й навпаки: Слабосила, хирлява, тому зверхнім виглядом зовсім непоказна одиниця може виявити невичайну енергію, що мусть викликати заздання не тільки у прихильників, але навіть у ворогів тієї людини. І таксакий, енергійний акорди з усіх кволді Лесі Українки уметь заохити на дію апатичних людей до чиня, до вихов своєї життєздавності:

Н. знову край слави сміється, серед діла ставляти міни, без вади так співдається, дія моя? Геть діва сумні!

Ітак енергія — це та животворна й життєрадісна сила, що побуджує людину до творчої праці, кидєє її у вир життя, пориває навіть вийти з однієї до великих подвигов, необхідних для створення скарбонного варштату праці чи мугнотної дієвості.

З енергією тісно зв'язана сила воли, послідовність у чинках, систематичність у змаганні до намченої меті: джерело енергії мусть бути охотою до творчої праці, вислідом енергії — користь. Нескорісе витрачання сил може викликати знеохотення до праці, а патію — тимчасим притуплення енергії.

Коли читаємо спостереження природознавців про творчу, організовану працю мурав'ячи б'їад, про місцеве будівництво гнізд деяких птахами, напр. ластівками, то чи можна тим малим створившим відомити енергію? Ба, навіть більше! Енергія тих тварин повинна застидати м'язів людей та заохитити їх до енергійної творчості. А відлетіти у вирій — чи це не такі самі азудїа, що їх подивляємо у перекожцїв океанів, чи це не той самий в'їав невичерпної енергії, властивої людям із залізаними нервами, невзвичайною силою воли та незвичною послідовністю? Та кою силою духа відзначаються всі великі одиниці в усіх галузях творчої праці.

Приклади з давнішої й сучасної історії дозволяють нам на деякі висновки. В історії давньої Греції заохотилося героїчними подвигами дрібних військових частин, що в боротьбі з численними полчищами перських наїзників доказали справжнє чудес своєю завсильною енергією та любов'ю рідного краю. Не звважаючи на суперечки між собою, умїли давні грецькі племена в передомовних хвиллях, коли рішалась доля спільної батьківщини, спроможтис на величезні чини та збентежили не тільки наїзників, що числом переважали їх кілька разів. Не бракувало їм тоді славних вождїв та державних діячїв у родї Мільтадя, Темістохя, Арістидя, Перікля, Демостена і т. д., що своєю енергією, в'їав в перемогу довели своїх землякїв до незабутної слави. Коли не стало тих енергійних одиниць, упала давня слава непереможної Греції. Вона втратила своє політичне значення та стала залежною від воли сильних держав.

В історії давнього Риму, що з малих розмірків став мугнот-

ною всесвітньою імперією, подивляємо енергію державних діячїв у родї Цезаря, Августа та ін., що таксамо силою своєї залізної енергії, своєю мугнотною індивідуальністю, чітко навіть жорстокістю вплили накінуті несудженіи чим несвідомим масам своєю волю, організацію, систематично розбудовуючи та доцільно довершуючи почату будівлю держави. Однак кожен випереджаль енергія здебільша тому, що не стало відповідальних, духово сильних та енергійних провідників, розпалася велика римська імперія.

Але й новіша історія може нас дечого навчити. Поневолені народ, що змагає до незалежного культурно-економічного життя, до збудування самостійної держави, не повинен рихувати виключно тільки на шасливий збіг історичних чи міждержавних обставин, але зацалдежить систематичною організацією мас, економічним розвитком, творенням варштату праці згуртованї капіталі, необхідній для будівництва держави, для створення тієї сили, що з нею мусть рахуватиса сусїдям-конкурентї. Класичним прикладом можуть бути для нас Чехи, що в часах австрійської неволї зумїли своєю мугнотною економічно-культурною працею приготувати відповідний ґрунт для власної держави. Масарик, Бенеш та ін. не тільки не зражувались початковим невдачам. Вони своєю енергією витворили в чужих державах прихильників для Чехї настїрї. Постійним набликцанням зумїли приврати за со-

бою чеський наїрд до остаточної боротьби з австрїячїями, до створення таких цілностей, без яких не можна собі уявити державної нації.

Серед Українцїв було і є теж чимало енергійних одиниць, що своєю невтожною працею, силою духа та організаційним хистом прислужилися для української культури: На економічному полі: І. Оаесинський, на полі науки М. Грушевський, на полі рідного письменства великий І. Франко, на полі спорти І. Боберський. Чи можна в цїй статтї вичислити всіх тих невтожних працьовників, що їх енергією завдячують стільки доблєспєв? Усеж такі їх було дуже мало!..

Нехайже кожний працює у своїй роботї чи установї як найенергїйніше для української нації! Учителю нехай заліплює в серця молодї зерна правди й науки. Але щоб його праця могла принести користь, мусть він виявити необхідну енергію: потурання і м'язистїсть і жорстокістю знеохочують люду до праці. Тільки рішучість, получена із прихильності, витворєє ту милу атмосферу, що в нїй діти зацікавляються до праці.

Систематичність, послідовність і справедливність в оцінцї дїтчїякої праці викликають у дітей замишлявання до творчостї і тимчасим розбуджують енергію, що така потрібна в дальшому життї молодї.

Подібної тактики повинні придержуватиса всі, що мають організувати люду до праці. З енергійних одиниць творитиса й енергійний колектив. Розвинути енергію в інших можна передовсім тим, що ми їх перекоажимо в користї військїв їхньої енергії.

Організація праці в якїєсї установї вимагає відповідного розподїлу. На чолї установи, що має успішно працювати, мусть стояти такі енергійні

одиниць, що вміють доцільно розподїлити працю. Виконання якоїсї праці мусть відповідати умїно та силам кожної одиниць. Виконанїї дорученогї їм діла мусть бачити користність своєї праці не тільки для себе, але й для загалу. Організатор мусть їх постійно заохочувати; він не повинен їх зражувати, коли в полчїх почне притисуватися невдача. Шоб розвинути і плекати енергію серед колективу, мусть організатор передовсім обов'язковим прикладом, обов'язковим і солідним здобутти собі довїру й пошану серед довірених йому працьовників.

Виховний момент корисно впливає також на старших. Тому організатори доводяться часто заохочувати до праці та в тії цілі вказувати на зразкову працю визначних людей, напр. Едісона чи Марконї, що довели до епохальних культурних дослєджен. Але скільки енергії витратили ці винахідники, скільки недїпанних ночей треба було їм пожертвувати на те, щоб досягнути цього цїля!

Керманчєви праці треба часто боротиса з т. зв. дисципанцїєю, себ розсїянним, обезцілюванням та затратою енергії. Він мусть бути тонким знавцем людських сил, умїти викресити вогонь, де завважить занепад енергії, ласкавим словом, прихильністю та добрим прикладом підбадьорити до творчого чинї.

Дослїдники (Протї й інші) твердят, що впоренення молотка до кровї в організм людини в середньому вітї впливає на краще самопочуття, на життєву бадьорість та приплив енергії. Не беруся поручити цієї ще дуже мало випробуваної методї. Усеж такі люди в середньому вітї не повинні відмежовуватиса від молодих ідеалїв, але стартиса зрозумїти мугнот, на-

сїдувати її в спортових змаганнях.

Гїгієнічним життям, стриманістю від алкогольної, розумних розвагам повинні старшї люди відможджуватиса, себто стартиса бути „вїчно“ молодими. Здоров'я і погідній настїрї, мугнотній навіть і в нинїшніх скрутних умовїах — це важні чинники для плекання енергії. Радість є товчком до всякого творчого починку. Пригнєблення притуплює енергію людини.

Нераз якєсн нещасїє вбиває енергію навіть загартованої людини, але буває навпаки: неволя чи скрутне положення, в якому нараз опинилася безрадна досї особа, виявляє велику енергію, ще й інших завлахопєє за собою до енергійної боротьби з несприятливими життєвими умовїами. Усе залежить у значній мїрї від індивідуальних властивостей одиниць. Однак обов'язком організованого українського громадянства є нести матеріальну й моральну помїч тим одиницям, що з незалежних від них обставин опинилася ратпом у безвихньому положеннї. Треба викресити у тих, що затратили енергію, новий вогонь, треба безпощадно विकористувати апатію серед нашого суспільства.

Український наїрд мусть відновитиса. В народній організації треба використувати свїжїй приплив енергії, новий запал до праці. Вити жите хчїє й мусть жити всім горокопатєлям наперекїр! Геть думи сумні!..

Володимир Орленко.

Інтереси.
— Бачиш, цей пан, що їде другою стороною хїдника, збагачився страшенно. Кажу тобі, багач на цїлу губу, а забав від сотників.
— А тепер?
— Тепер має 200,000 злотїх довгу.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЗА ЦІЛОДЕННУ УКРАЇНСЬКУ ШКОЛУ.

При всїх нагодах чумо наїрїкннїя, що пропадає наша молодь. Цїлком добрі завважї чумо, а то, що через послїання наїх дїтєй до чужїх шкїл не можемо виховати їх свїа своєю українською дїдустю. Отже це є та прївра, через яку наша молодь від нас тїкає. Цюму треба заридати так, як заридувати інші національнї групи. Вони організують свої цілоденнї школи, не звважаючи на те, що мають під боком публїчну школу.

Минулого року запросили ми до парохїє с. Юра в Ню Йорку Стрїти Василїяни, щоб вони провадили вечїрню школу. Вони уладили її зразково в домї під ч. 30 Іст 7-ма вулиця, привчили дїтєй прилюдних виступів на рїжних вечї-

ПРОЩО ДО КРАЮ ПЕРЕСІЛАННЯ В ДОЛАРАХ І ТЕЛЕГРАФНО ДО ВСІХ ЧАСТИН СІВТА, СКОРО І ДЕВЕВО.

ПРОДАЄМО ШИФАРТИ на всі лїни до країв і в краю до Америкї. Позвожумо всії кровїї справї дєшево і пїслї прав краевїї. ПРОДАЄМО І ВИМНОЖНО ДОМ І ФІРНІ І позвожумо всії тудєшнї справї реалїностєї. В кождїй справї просїмо кождого Українцї в Америкї уладитиса в повних справах до свого українського бора нотарго властїгєдєм від 20 атї в Англї Пашук. Адреса така:

ANTHONY D. PASHUCK
322 NORTH 8th STREET, PHILADELPHIA, PA.

Страшний дїм.
А.: Чув я, що в тому мешканнї щось страшить!
Б.: Так, пане, бо там мешкає моя теща...
— Ви муслили дуже змокнути підчас останньої бурї.
— О, так!
— А де ви були?
— У ваннї.

ПРИВИД

Удо Томандель отбєр собі пїт з чола, бо мав їще пів години дороги до мїста, а вже недалеко було до дев'ятої.

Особовий поїзд промчався попри нього. Триповно, а рївночасно ї тужно дївнєся за ним довшу хвилїну. Наскїльки то вигнїдише та скорїше дїстась би до метї, колиб був поїхав поїздом.

Та нї! Просто з несамовитою тривоگو дївнєся мовчки на вантажний поїзд, що саме надїждив.

— Завтра... завтра поїду поїздом — сказав сам до себе та зїтхнув глибоко. Потїм тяжко віддїхавши від надїрної натуги, став майже бігти до мїста.

В канцелярїї сїв скоро при своєму столї та забрався горькою до праці.

Один з товаришів шепнув йому на вухо:
— Директор нїні знову звернув увагу... Стердив уже тричі, що ти спїзїняєшся.

Томандель зїтхнув. Шож мї зробити? Схилїв голову ще нижче над книжкою та писав.

Увійшов директор і звернувся просто до Томандєля.

— Пане Томандель, прошу до мене! — сказав коротко та пїшов.

Томандель устав з крісла та пїшов за шефом. Чув, як зі страху вигинаютьс йому колїна.

— Пане Томандель, чому ви останнїми часами все спїзїняєтесь? — спитав його директор у своїй канцелярїї.

Бухгалтерови виступили на чолї великі каплї поту.

Стояв мовчки.

— Прошу вяснити менї отверо причину.

— Я їду пїшки — сказав тихо Томандель.

— Пїшки таку далеку дорогу? — здивувався директор. — Чи при вашїї платнї не можете собі позволити на залїзницю? Коли не пом'ялжиса, то ви дїстаете навіть додаток на залїзницю.

— Так, так... менї дуже тяжко вяснити причину...

— Так? Я не можу толєрувати в себе такої неточности. Будете мустигї приписати собі самї наслїдки!

Томандель поблїд. Хотїв собі сказати, та наслїдком схвїлювання не мїг промовити словечка. Та кїнциї звяз вєв рїстїкнї самозбереження: становище! Хлїб насущний!

— Менї раз сїнілоса щєс жального, пане директоре, — почав нерїшучо, щоб далї говорити вже плївно. Сїнілоса менї, що я їхав особовим поїздом до праці та при так званий „рампї смер-

ти" мугнот здурився з вантажним. За хвилїночку я лежав на шинах з роздланним черепом і страшно змасакрованим тїлом. ... Від тої я вже не маю відваги всїгї до поїзду. Я все потїшав себе тим, що сїнисться — спїтїть та що при згаданїї рамлї вже дванадцї лїт не було катастрофи. Прощу менї вїрити, пане директоре, що я пробував усього, шоби побороти цей нерозумний страх. Та все дарма. Я все встаю раннім ранком, однак жує що дня поки не не відїде вантажний поїзд, шоби переконатиса, що особовий поїзд вїхав на стацию без ніякої пригоди. Шо дня постановляю, що на другий день навепо поїду залїзницею. Тимчасом на другий день все зачинається наново.

Директор глянув трохи зворушений на молодого, змученого чоловика.

Встав з крісла та поклепав бухгалтера по плечак:

— Дурнїці, пане Томандель! Старшї люди не повиннї так перейматиса снми!

Закї канцелярїю замкнули, возний дав Томандєлю лист від його нареченої Ілі:
Писала, що їде до тїтки, тому обоє не можтї мусть стрїнутиса вечером.

Цей лист настїрїв поганю Томандєля. На хвилїночку побачив в увїї постать того незнайомого юнака, що вклонився вичливо його нареченї, як якостут Томандель відповраджував її до дому.

Іля пояснила йому, що той пан живе в тому самому домї, що й вона.

Томандель був уже далеко за мїстом. Старався на силу думати про щось їше, та це йому не вдавалося... Думки верталиса все до нареченої. В увїї бачив її, як сїдила на каналї з тим юнаком, як цілувалася з ним і пєстїлася.

Цей привид переслїдував його без утуну. Не мїг його відгнїти від себе. Нараз відвернувся та став їти скоро в напрямї домо нареченої.

Задзвонив схвїлюваний. Коли йому відчїнили, вправ наче буря в кїмнату.

Іля сїдила на каналї та вїшувала гарну подушку, яку — як сказала — хотїла дати йому на його уродини.

Зворушений Томандель поцїлував гарачо її руку та всмїхнувся такїй щасливий.

Іля оповїяла йому, що була лише недовою в тїткї, бо тїтка якєс трохи нездорова. Як вернулас, звязлас зараз до цїєї роботи.

— Мама пїшла до кїна, — сказала Іля — та я не хотїла їде їти без тебе... Воляла лишитиса дома.

Якїж любї були для нього ці слова!
— Дурно, дурно! — докоряв сам собі, як вер-

тався до дому. — Як ти мїг так безосовно підозрївати!

Рїшнєся нараз і всїв до поїзду, шоби їхати до дому.

Всього кїлька секунд боровся з привидом залїзничїї рампи.

Тї глупї, нерозумнї примари кїнули так пїдозрїння на Ілю, на його вїрну, добру дївичнї!

Сказав собі, що звільнитиса раз на все від своїх хоробливих привидїв.

Та дїйсність хотїла їнакше. — Іє, моя люба дївично... — думав саме щасливий, як особовий поїзд здурився з вантажним бїля „рампи смертї" наслїдком хїбного наставлення зворотнїцї... Томандель лежав на шинах із розбитим черепом і страшно змасакрованим тїлом.

Його мертвї, нерухомї очї не побачили вже навіть — у привидї, як пїсля його вїходу вїйшов зпоза портїєри гарний юнак і став жалїб залїзничїї до Ілі.

— Богу дякувати, що той дурень уже забрався — сказав юнак до Ілі.

Гарна дївична засміялась дїрбним „голосом коко."

Шкода, самє тодї Томандель не повинен був їхати залїзницею.

ВЖЕ ВИЙШЛА ДРУКОМ
НОВА КНИЖКА ПРО УКРАЇНУ АНГЛІЙСЬКОЮ
МОВОЮ:
SPIRIT OF UKRAINE:
UKRAINIAN CONTRIBUTIONS TO WORLD'S CULTURE.

У книжцї пїшеється: Яку прїстуду ласкував зробив український наїрд, своєю історїєю? Який вклад зробив український наїрд у скрїпцюню культури сїлїат? Які люди представляють український наїрд? Книжка має близько 150 сторїнок друку, 39 ілюстрациї, а в нїїх бїльшє зосїм оригїналїв.

Цїна всього 1 доллар.
"СВОБОДА"
81-83 GRAND ST., P. O. BOX 346
JERSEY CITY, N. J.

З передвоєнного гумору.
Народовчє: Прошу вас, чому між вашими кацатами немає ані одного славнїшого поета або письменника?
Капає: Та воно правда! Мудрїши до вас приставали, а нам лишилося саме смїття.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ВИЛИМАНТИК, КОНН.

31 свята 300-літньої річниці стейту.

Цього року стейт Конетікот обходить 300-літню річницю свого існування. Велике свято цього стейту приготувляється на жовтень у місті Гартфорд. Місцеве свято відбулось у Вилімантику в першій тиждень липня. Міська управа і комітет цього свята уладили найголовніші точки в середу, 3-го липня, і в четвер 4-го липня.

В середу ввечерю на великій площі, на великій, спеціально збудованій сцені, відбувся поєдинок народних ансамблів. Між ними була запрошена до виступу й українська громада. Так наші танцюристи виступили з українськими народними танцями в народних костюмах. Як вражіння зробиши українські танці і костюми, не пишу бо вже нерва наш народ був свідком такого вражіння вже не в одній місцевості. Український комітет і танки укладу п. В. Араменка вносила прямо чаруючі чужинців.

Українська громада не була в силі виступити в похід на четвертого липня, бо в місцевості і мале число українців, і просила наші околині судині громади до помочи. При їх помочи українська група виступила в похід найкраще і найчисленніше та дістала призначення від американської публіки. Навіть наші приятелі Поліак хоч-нехоч мусили дати нам призначення, бо самі виступили ні сж ні так. Призначення за цей виступ належить громаді з Вунскает, Ровд Айленд, Тов. ім. Івана Франка й Українському Червоному Хрестові з Норвіч, Конн., усім подиноким громадянам, а також Українській Банді з Вунскает, Р. Ай., когору товариство винагородило на день 4-го липня, не звважаючи на великі кошти, щоб тільки піднести українське ім'я. Старає зробити все по змозі якнайкраще і наш комітет, а особливо наш громадянин В. Гринци, його в тім заслуга, що місський уряд і комітет цього свята відніслись до українців так прихильно.

Андрій Савка.

ЗМІЦНИТЬ НЕРВИ І ПОМОЖІТЬ ІМ ДО НОВОГО ЗДОРОВ'Я

НУГА-ТОН зміцнює нерви, збільшує енергію, побудує нормальні функціональні органи травлення, забезпечує спокійний сон і поправляє загальне здоров'я.

НУГА-ТОН зручний для дітей, в котрому часі він позбавляє себе великою дозою для новонароджених і слабких дітей.

Не заважає спортувати НУГА-ТОН! Його проларвати в м'язи штурхати, жидуть, щоб за дістання прележаній НУГА-ТОН! бо жадна шпир жидання не приносє таких добрих результатів.

На даніс беріть — НУГА-ТОН — ізданий спеціально на розповалення Сол.

ВІДОЗВА

до буиших старшин старпів Української Армії як і до всегю українського Громадянина.

Сума вістка облетіла всю українську пресу. В Едмонтоні (Канада) помер несподівано буиший отаман (майор) Укр. Арм. Амії, б. п. Богуслав Шашкевич. Бул це один з лпншх старшин Укр. Гал. Армії, і один з небагатоох старшин штибушох української збройної сили. Заслуги цієї військової людини в українській визвольній війні як на Західі так і на Східніх землях України є знадато великі і сильні, шоби хтось не застановився над ними.

З весною 1919 року на Україні, закинувши Польща показала, захисну" захищати і правобережжю України, тоді колись знесоєнним тифом галицької військової частини б. п. головното отамана Петлюри пережидав польські, царюфільські (денкініські) і більшевські периферії, б. п. отаман Шашкевич на чолі двох полків уззброєної кавалерії й одного гарматнього полку не приймав ніяких чих ворожих нам орієнтацій. В та званім чотирюквітній смертї (бо в Румуні тоді обсадили бунді лінію Дністра) була Його остання військова частина, яка гордо тримала наш сирньовороний прапор, завзято його боронили і його не спалили. Разом з б. п. отаманом зо старшин були тоді: його дружина, сотник гарматнього полку Кречковський, поручник Панас, четар Боднар і інші, вжих називаючї нинї годї знати. Перебившиш годї збройно серед такого всякого "фільства" до Гру генерала Удовиченка, б. п. отамана Шашкевич з тризубом на шапці не йшов боронити Польщі, що в тім часі це мало мєсто. Лїгом 1920 року переїшов на Чехословаччину і від того часу жив на іміграції. Поховано його 26. червня 1935 року на місський цвинтарі в Едмонтоні. Хоч тут у Канаді не удалися в життя наших національних організацій, зо залюбки в приватних розмовах говорив, що коли на рідних землях спалахне боротьба, то він там борше буде, як хто. Його військового характеру є гідний характеру полковника Богуна з нашої козацької добу.

Сьогодні на рідних землях України вороги зарівноють землею могили наших героїв. Кости їх викладають, та новий нашим трупом, що борюва за наш народ і нашу землю, затрофеються суп-ворог, зо робити. А на вілійній землі в Канаді наша іміграція і тут уродженці України повинні спромотис поставити памятник цьому незабутньому

герої наших недавніх визвольних змагань на славу для грядучого покоління. В тій чиді онувають тут в Едмонтоні комітет з аюкалюмих організацій Союзу Українських Самоствійників, Укр. Стріла. Громади і Укр. Нащ. Об'єднання для видвиження памятника б. п. отамана Шашкевича. До цього часу в Едмонтоні зібрано суму \$50. Українці мусять занувати पैмать своїх героїв. Без цього нам не бути. Просимо українське громадянство по лєтї на кошти поставлення памятника. Ласкаві латки підписаний комітет просити слати на адресу касієра комітету:

W. Hawrysh, 10275 — 101 St., Edmonton, Alberta.

Виказ жертводавців оголошено в часисагах.

В Едмонтоні, дня 15-го липня, 1935.

За комітет С. У. С., У. Н. О. У. С. Г.:

Д. Верхонин, В. Гавриш, Н. Юсичук, Осип Юркевич.

ЯК МИ ПОМОГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На допомогу українським студентам.

Бувшиш ученикам Рідної Школи, які тепер вчаться за границею, прийшли до допомоги: по \$2: П. Гаврис, М. Галюшин; по \$1: М. Бойчук, О. Зубар, С. Гук, П. Шнайдер, І. Гук, Т. Гук, М. Ратушниця, Г. Паламар, Д. Грабівський, В. Боднар, П. Папроцький, М. Білий, М. Вамбукач, Н. Тарас, д-р І. Сміт; по 50 ц.: Г. Кіт, В. Савчук, Лев Мороз, А. Назар. Разом зібрано \$21 і передано до Об'єднання.

До повищої збірки треба додати, що згадані студенти в більшості то політичнї ввізні, зо були оскаржені актом обвинувачення злодомчимсь окружним судом за приналежність до О. У. Н. Девкі в тіх відсліджують довготїмі кари, ініші дісталися зо границю.

Максим Іванів,
Ню Йорк, Н. Й.

Наші діти.

— Мамусю, питає мала Ірка, чи люди ростуть в землі?
— Звідки ти це взяла? — відзивається мама.

— Бо вчора, як приїхав вуйко, то, показуючи на мамусю, залитався татка, звідки ти виколав таку бабусю?

— Знаєш, Петрусю, бузючок приніс тобі маленького братчика; хочеш його оглянути?

— Е, що там братчик, відповідає Петруся, я волав би побачити того бузючка.

ШИФКАРТИ

на виготовлення шифкарти на всі прогалині і по всім краям. Воготовляємо всі документи, потрібні до пашпортів — пашпорти, візи, перші документи, деталі, і току наші десквери не мають парівнів в Україні.

Доприхід послужимо до всіх краєв ПОШТИНОЮ і ТЕЛЕГРАФІЧНО і виділяємо на останній пошті під поново гарантією ПОМОГАЄМО пошлявляти загальнішого відповідо до наших випишлї.

ПОДАТЮЖИМО СТАРОКАВІ СІРАВИ відповідо до телеграфних обовязуючих законів в краю. Контракти, повноважстї, акти друкування, домодї сервіси і всі інші документи.

Проставляємо ДОМУ та ривні бізнесу, зо дже приступиших планів. Голосіть у всіх сарахах до нашого НУКРАЙНЬКОГО БЮРА по соєвій порадї та ретельну обслугов.

S. KOWBASNIUK

277 E. 10th STREET, (між 1-ю і 2-ю Evesmo A), NEW YORK, N. Y.

Велике чудо.

Під хайдером стоїть гурток жидів. По черзі оповідають собі про великі чуда, які творили рїжні цадики. На кінці Моріц хоче теж оповісти про якесь чудо:

— Мій брєбей йшов раз вулицею і стрїнув чоловіка без ноги, що йшов, підпіраючись палицями. Мій рєбї став, підніс руку і сказав нахтєним голосом: «Кинь палицю!» Каліка кинув палиця, але вправ і зломив собі ще й другу, здорову ногу.

Моріц скінчив.

— Алез же це не є жадне чудо! — відзивалися гуртом жиди.

— Так, — відповідає спокійно Моріц, — але я це бачив на власні очі!

М П Л

Кілька миль це може знанити лиш кілька хвилї; хочби тако мєшкав подалше, він може мати нашу услугу швидко і успішно, якщо такої услуги потребує.

Тї, зо бажать Євзонкової обслуги, знають від 30 років як цїлковитої й обдуманної, можуть до нас надуватися безпечно, не звважаючи на віддалє.

STEPHEN J. JEWISIAK & SON
FUNERAL DIRECTORS

77 Morris St., Jersey City 34 E. 25 St., Bayonne
Phone: Bergen 4-5989 River 4-5640

У лісі.

Лїсничий (до селянина): Ов, то тут вільню грїби збирати?

Селянин: Га, та збирайте, панюньку, хтож вам боронить?

РОЗБИЙНИК МИКОЛА ШУГАЙ

Роман із Закарпатської України, Івана Омеляра, у влох частях. Це історія народної мєстїни Закарпаття, великого опришча, який був багатий і розважав білям, який ніколи не звів нікого, хїба в самооборонї або зі справедливої пїсти.

Два томів \$1.00.

Замовлення разом з належністю слати до: **"СВОБОДА"**

81-88 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

Замовлення на С. О. D. не будеться висилати.

Закоханій.

— Панно Олено! Я вас так люблю, зо розум трачу!

— Або то правда! — а перед хвилею поцілували слугу Ганно в кухні.

— Бачите, панно Олено, це я вже сам не знаю, зо роблю.

П'ЯТЬДЕСЯТИЛІТТЯ СТАТУУ СВОБОДИ

Наступного року будуть святкувати п'ятдесятиліття докінчення будови та відкриття «Статуї Свободи Оєвівничучою Сап», яку задів французський рїзбар Бартольд. Вже почалися приготування до того свята. Його державних парків при департаментї внутрїшніх справ закінкає весь інтересований загаль допомогти відшукати та зібрати поезії й картини Статуї Свободи, які виявились у той час, коли Франція передала статуї Злученим державам.

Це діялось 28. жовтня 1886 року, коли то величаний бронзовий памятник, занесений на підніжку серед острова Бєдло в нюйорській пристані, відкрити президент Квівланд у прївїтї великого звивігю народу, серед якого стоєв сам творець статуї. Статуя була витором думок Фрїдрїха Августа Бартольдія, визначного французького рїзбара, котрий призначив її для французько-американського союзу 1874 року. Кошти будови покрито добровільними дєтками, котрі виносили загально \$600,000, а вся робота продовжуваляся п'ять років.

Статуя важить 225 тон. її висота по кінць молоскіпи вносить 151 стїп і п'ять цєлї. Сорюк людей можуть вїдгїдно стоїти на її головї, котрї розмір від борюди до черєпа вносить 17 стїп і 3 цєлї. Пї п'ястук вигнетеної правої руки має 42 цєлї довгоїти, рамя доєгає грубоїстї 12 стїп, вказуючий палець вїсїтїм стїп довгоїти, нїс чотири вїсїтї і 6 цєлї, а поєс 35 стїп грубоїстї. Смолоскїп може легко вдержатї 12 людей.

Статуя Свободи Бартольдія перевищає високїсть статуї в Родєі, котра, як кажуть, мала коло 105 стїп висоти, а також статую Нєрона, котра, за переказами, була 120 стїп висока. Прославлена статуя Юпїтера рїзбї Фідїя, кажуєт, вносила 60 стїп висоти.

Від діні відкриття статуї Свободи, держачи в одній рутї зоні канікувати, а в другій запалений смолоскїп, була першим проблемом Америки для більшості з 25 мільонів чужинців, зо приїхали до Злучених держав. Зразковий твір Бартольдія оєспїваує кожну мовою по широкому світі. Збірка тих пїснь та артистичних картин булаб одною з поважних сторїн програми у святкуванні п'ятдесятиліття Статуї Свободи. Збірки або пропозиції, де такі матеріали можна відшукати, слати на таку адресу:

GEORGE A. PALMER,
Superintendent of the Statue of Liberty National Monument,
Fort Wood, N. Y.

ФЛІС.

Чого гішться.

- Тї чого в такім гуморї?
- Вертаєш від дєпїста.
- ???
- І не застав його дома.

Песимїст.

— Як я був це кавалєром, зо сидів у шинку, шоби не бути самому. Сьогодні сидів в корші, шоби бути хоч хвїлїну на самотї...

В Німєциї.

— Представте собі, шю я був примушений дєжати з ангіною два тїжні.

— Шо? Знов з цєю жинькою?

Дєщо з любовї.

Зпочатку Володко був залюблений в Івану по вуку, потїм вона кїдалася йому на шпїю, а як оженився, то вала йому в печенку й виллєтї тепєр бєком.

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ

Потрібно спївники, кучарї, до Кадєтерї, котрий знає, добє кучарство і керуєство. Потрібно кінї годїв \$1,500. Голосїть до: **CARETTA**, 1249 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. 172, 173, 174

НА ПРОДАЖ "CANDY STORE" — цєло, добє окувї на лїсенє, українська терка і школа в соєдістї. Українське мєстїштво. Голосїть: 32 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y. 160, 70

MOUNTAIN SPRING FARM.
УКРАЇНСЬКІЙ перетворенї до приймєе людей на вакансії. Пїшлю \$150.
ALEX SCHUPA
LIVINGSTON MANOR,
P. O. Box 407, Sullivan County, N. Y.

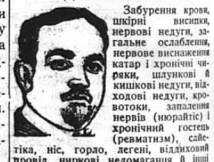
Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЄВ
УКРАЇНСЬКІЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урєдові години: рано від 10 до 12, ввєчєр від 6 до 8, в вїсїтї рано від 10 до 12.

НЕДУЖІ ЧОЛОВІКИ І ЖІНКИ
ЛІКУЮ ХРОНІЧНІ НЕДОМАГАННЯ

Забудренє кровї, шпїрї анаєкї, нервовї недужї, загальнє ослаблєнє, шпїрїанє високєстї, катар і хроїчні чєрєві, шпїрїанє в європейських методах, кровотокї, запалеєнє мєзлї (кандїдї) і хроїчний гонорей (ревматїзм), сєкєспїя, нїс горюво, лєтїсїя, відкритїя кровї, нервовї недомоганє і шпїрїанє жїночї недужї лєтєрїє шпїрїанє й успішніми методами. Казї маєте вїсїтїсь, зо ітє розумїте, подалше доворимо мєнє цє ішнї.

Екзамїнація кровї, лабораторїє дослідїя, проміжї X, сїривісї і шєлєніє.

Мої шпїрї умєрюванї, ОГЛЯДНІ І ПОРАДИ БЕЗПЛАТНІ.

DR. L. ZINS
Почєр 25-літня практика.

110 East 16 St. N. Y.
(між 4 Evesmo і 17th) Пїсєкї.
ГОДИНИ: від 9 рано до 7 ввєчєр. В вїсїтї: від 9 рано до 3 змєдїні.

ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКІЙ.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБИК

ЗАНИМАЄСЯ ПОХОРОНАМИ в БРОУК, БРОУКЛІН, НЬЮ-ЙОРК і ОКЛІНДІХ.

129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel: Orchard 4-2568

СВІТ ДО СВОГО!
Однїюкї українськїй погребєвї в ошлвїні Пєрр, Анбїл і Каррєтєр.

SAMUEL P. KANAL
433 STATE ST. cor. WASHINGTON FERTH AVE., N. Y. J.
Тєлєфон: P. A. 4-6446.
Чєлєка обслугє — Укрїнськїй шпїрї.

ТАРЗАН І ПРОЛЕВ. (79)

Переполохана Ронда ждала в гаремі на короля гориллї, шю, на її думку, мав її забрати. Але він не приходив ні цього ні другого дня. Самниця, шю її звали Катєрина Пар, шю була наймєнше ворожо до неї наставлена. Ронда просїла її, шоб вона пояснїла їй, дївнї тамєннї говорючих звїрїв.

«Шю то за таке дїво, шю вн його називаєтє „творецєм“? — запїтала вона. «Цє не дїво, а людина», відповїла тамта. «Цє дуже старїй чоловік і вн був тут, в Англїє, вєч. Вн наш бог. Вн нас сотворив. Вн знає всє і вн страшенно могутнїй. „Чи ти бачила його коли?“ — запїтала Ронда.

«Нї. Вже літа минули, як вн тут був. Тепєр вн у спорї з королєм. Отсє причїна, чому Генрїх не приходїть. Творець загрозїв йому, шю ітїне йому голову, коли вн вїзьмє ще одну жїнку. Вн кажє, шю Генрїх Оєймїй може мати шість жїнок!»

Наступного ранку Ронду розбудив пронзливий крик доквирї палати. Самїцї-горїлї збїглися до вікон і глядїли внєз. Дївчиня спогадала через їх лєчє і бачила брутальну боротьбу, зо шпїла мїж двома горїлячїми арміями. А вона була предметом оїтїєї вїтнї!